

KAART 7

Ethisch raamwerk voor de huisarts

Doel van deze kaart:

Deze kaart biedt een ethisch raamwerk voor de complementair behandelaar om met de huisarts te bespreken, zodat deze samen met de patiënt tot een veilige en verantwoorde keuze voor een complementaire behandelwijze te komen.

Vooraf

- Het ethisch raamwerk is gebaseerd op twee criteria: veiligheid en effectiviteit.
- Is een interventie bewezen effectief en veilig, zoals acupunctuur bij misselijkheid, dan kan hij aangeraden worden. Is hij wel effectief maar niet veilig, zoals chemotherapie bij kanker, dan kan hij wel gegeven worden, maar moet de patiënt goed gemonitord worden. Van kippensoep weten we dat het waarschijnlijk niet erg effectief is bij verkoudheid maar wel veilig. Daarom kan het getolereerd worden als een patiënt het graag wil eten om van zijn verkoudheid af te komen. Therapieën waarvan we weten dat ze effectief noch veilig zijn, zoals bijvoorbeeld chirurgie bij diezelfde verkoudheid, moeten afgeraden worden.

Tips die je aan de huisarts kunt meegeven om het ethisch raamwerk te gebruiken

- Gebruik in eerste instantie de consultkaart (kaart 5) voor de 3 chronische aandoeningen waarvoor de evidence voor de 5 complementaire behandelwijzen is uitgezocht.
- Als de huisarts ook voor andere klachten/aandoeningen wil verwijzen, kan hij voor evidence terecht in de internationale literatuur, de database op de website van het Memorial Sloan Kettering Cancer Center (<https://www.mskcc.org/cancer-care/diagnosis-treatment/symptom-management/integrative-medicine/herbs>), of bij de Virtual Health Library (<http://mtci.bvsalud.org/en/the-vhl-on-traditional-complementary-and-integrative-medicine-a-collective-achievement/>).
- Het ethisch raamwerk biedt tevens een handvat om de verwachtingen te bespreken die patiënten kunnen hebben van een complementaire behandelwijze.

Ethisch raamwerk

Hieronder is het ethisch raamwerk afgebeeld. Het is gebaseerd op het werk van Cohen en Kemper (2005) en wordt veel in de klinische praktijk gebruikt om tot gezamenlijke besluitvorming voor een complementaire behandelwijze te komen.

		Effectief	
		Ja	Nee
Veilig	Ja	Toepassen/ aanbevelen	Tolereren
	Nee	Monitoren	Afraden

Cohen H, Kemper KJ. Complementary Therapies in Pediatrics: A Legal Perspective. *Pediatrics* 2005;115:774

De tips bij het invullen van het ethisch raamwerk zijn samengesteld op basis van de resultaten van themabijeenkomsten van huisartsen met complementair behandelaren. Samen hebben zij in het COCOZ project besproken wat hun wensen en verwachtingen zijn ten aanzien van samenwerking in de eerstelijnszorg.

Acupunctuur
door Artsen

NEDERLANDSE
VERENIGING VOOR
ACUPUNCTUUR

NEDERLANDSE VERENIGING VAN

klassiek homeopaten

